

- Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : зб. наук. праць / Редрада. — К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. — №7(14). — С. 3-10.
6. Ходарченко О. Г. Зміст професійної компетентності викладача ВНЗ I-II рівнів акредитації, сутність та механізм її моніторингу [Електронний ресурс] / О. Г. Ходарченко // Режим доступу: <http://mp2.umo.edu.ua/wp-content/uploads/2012/04/Ходарченко.pdf>.
  7. Чубарук О. В. Теоретичні засади розвитку професійної компетентності вчителів філологічного профілю [Електронний ресурс] / О. В. Чубарук // Режим доступу: http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/16/statti/chubaruk.htm

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ СПОРТИВНО- МАСОВОЇ РОБОТИ

Онищук С.О.

*Одеський торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету*

Бурхливий розвиток нових інформаційних технологій і впровадження їх на Україні наклало певний відбиток на розвиток особистості сучасної студентської молоді. Потужний потік нової інформації, реклами, застосування комп'ютерних технологій у телебаченні, поширення ігрових електронних іграшок і комп'ютерів та гаджетів дуже впливають на виховання студентської молоді і сприйняття нею навколишнього світу. Істотно змінюється й характер її улюбленої практичної діяльності, відпочинок тощо.

Інноваційні педагогічні технології стають типовим явищем освітньої практики, а готовність їх до застосування — вимогою до усіх педагогів-викладачів. Тому викладач в своїй практиці постійно повинен слідкувати за темпами розвитку та змін в суспільстві. Так, наприклад, я в своїй спортивно-масовій роботі використовую музичний супровід, студентам подобається, таким чином мотивую та формую здоров'язберезувальну компетентність майбутніх фахівців міжнародної торгівлі в умовах спортивно-масової роботи.

Д.Є. Воронін вважає, що здоров'язберігаюча компетентність передбачає не тільки медично-валеологічну інформативність, але й застосування здобутих знань на практиці, володіння методиками зміцнення здоров'я й запобігання захворюванням. Формування спрямованості мислення на збереження й зміцнення здоров'я — невід'ємний компонент здоров'язберезувальної компетентності майбутніх фахівців.

О.Бусигін та В. Пентюхін здоров'язберезувальну компетенцію розглядають як синтез чотирьох груп компетенцій: фізіологічних, соціально-психологічних, гносеологічних і акмеологічних.

Суть поняття "здоров'язберігаюча компетентність", на думку Н.В.Тамарської, проявляється у проведенні профілактичних заходів і застосуванні здоров'язберігаючих технологій людьми, що знають закономірності процесу здоров'язбереження [4, с-31].

Здоров'язберезувальна компетентність — пов'язана з готовністю

вести здоровий спосіб життя у фізичній, соціальній, психічній та духовній сферах.

Сьогодні Україна знаходиться у новій соціокультурній реальності, виникнення якої зумовлено потужним впливом процесу глобалізації на розвиток суспільства. У всіх сферах його життєдіяльності відбуваються незворотні зміни, які вимагають нових підходів до вирішення різних проблем виховання студентської молоді, а також молодих спеціалістів міжнародної торгівлі. У масовій педагогічній практиці процес збереження й зміцнення здоров'я молоді та людей, формування ціннісного ставлення до здоров'я та здорового способу життя студентів до сих пір носить формальний характер, зокрема, продовжують систематично використовуватися традиційні методи: заходи в режимі дня, нормативні заняття фізичним вихованням, що принципово не змінює ситуації у стані здоров'я підлітків і молоді.

Серед об'єктивних і суб'єктивних причин різкого зниження рівня здоров'я студентів є глибока соціально-економічна криза, зниження матеріального добробуту значної системи населення, погіршення екологічної ситуації, слабка матеріально-технічна база загальноосвітніх та навчальних та оздоровчих закладів, збільшення навчального навантаження, порушення гігієнічних умов при складанні розкладу занять, розумові перенавантаження, низька фізична активність, недосконала структура системи охорони здоров'я та мотивації на здоровий спосіб життя, як провідного чинника збереження і зміцнення здоров'я.

Сьогодні накопичується все більш даних про те, що саме формування здоров'язбережувальної компетентності виступає одним із найбільш сильних факторів для зміцнення здоров'я та його збереження у подальшому житті студентської молоді. А одним із найбільш сильних факторів ризику для здоров'я студентської молоді є саме освітнє середовище, що зумовлено інформаційним перенасиченням та інтенсифікацією навчально-виховного процесу.[1, с-217].

Актуальність дослідження з проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців міжнародної торгівлі зумовлена потребами суспільства у формуванні студентської молоді з високим рівнем інтелігентності, духовності, творчого потенціалу, фізичного і психічного здоров'я.

В основних завданнях Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, схваленої Указом Президента України від 25 червня 2013 року № 344-2013 вказано на необхідність створення безпечного освітнього середовища, що забезпечить комплексний підхід до формування усіх складових здоров'я дітей та молоді. Тому актуальним сьогодні є питання створення і формування здоров'язбережувальної компетентності у вищому навчальному закладі у спортивно-масовій роботі, що забезпечить учасникам навчально-виховного процесу комфорт, задоволеність основних потреб, збереження і зміцнення здоров'я.[2, с-4].

Світова стратегія зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя молоді викладена у Алма-атинській Декларації (1977), Оттавській Хартії (1986), Аделаїдських рекомендаціях (1988), Сундсвальській заяві (1991), Джакартській Декларації «За пропаганду здорового способу життя у 21 столітті»(1997), Всесвітній Декларації з охорони здоров'я «Здоров'я для всіх у XXI столітті» (1998), Бангкокській Хартії (2005), а вітчизняна у державних документах — Конституції України (1996), Зако-

нах України «Про охорону дитинства» (2001), «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (1999), «Про загальну середню освіту» (1999), « Про соціальну роботу з дітьми та молоддю»(2001), «Про оздоровлення та відпочинок дітей» (2008), Указі Президента України «Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя» (1999), Державній цільовій соціальній програмі «Молодь України» на 2009-2015 роки, Загальнодержавній цільовій соціальній програмі «Здорова нація» на 2009-2013 роки, Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я — 2020; український вимір» на 2012-2020 роки тощо.

У Європейській стратегії «Здоров'я і розвиток дітей і підлітків» (2005) конкретизовано теоретичні підходи й визначено основні пріоритети практичної діяльності зі сприяння здоров'ю дітей та молоді. Головна мета цієї стратегії — створення умов, які дають змогу студентській молоді повною мірою реалізувати свій потенціал у сфері здоров'я, а саме надання молодим людям можливості жити в безпечному й доброзичливому середовищі, отримання достовірної інформації з питань здоров'я та розвитку, реалізації програм навчання здоров'я, розвиток організаційних структур, що сприяють зміцненню здоров'я.

У контексті нашого дослідження ми використовуємо поняття «формування здоров'язбережувальної компетентності», для трактування якого необхідно актуалізувати тлумачення відомих понять «збереження», «формування», і «компетентність». Термін «збереження» у Великому тлумачному словнику сучасної української мови означає дію та стан і є похідним від слова зберігати: 1) оберігати, тримати цілим, не давати пропасти, зникнути; дбаючи, тримати що-небудь у доброму стані, намагатися залишити незмінним: 2) тримати що-небудь у певних умовах, оберігати від псування, руйнування; оберігати, захищати від чого-небудь згубного; 3) дбайливо ставитись до чого-небудь, не розтрачуючи чогось; продовжувати залишатися в якому-небудь стані. Не втрачаючи якихось ознак, властивостей, якостей. «Формування» означає дію за значенням дієслів «формувати» і «формуватися»: 1) надавати чому-небудь певної форми, вигляду; 2) виробляти в кому-небудь певні якості, риси характеру; 3) надавати чому-небудь завершеності, визначеності; 4) визначати, встановлювати, намічати що-небудь. Поняття "компетентність"— складне та багаторівневе і визначається як набір знань, умінь, навичок, здібностей, цінностей, способів діяльності, що сприяє особистому успіху, покращує якість навчально-виховного процесу.[3, с-449].

Таким чином, «формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців міжнародної торгівлі в умовах спортивно-масової роботи» ми розглядаємо як процес забезпечення організаційно-педагогічних умов, спрямованих на формування у студентів ціннісного ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, навколишнього світу та готовності до ведення здорового способу життя.

Отже, «формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців міжнародної торгівлі в умовах спортивно-масової роботи» ми трактуємо як процес забезпечення організаційно-педагогічних умов, спрямованих на досягнення позитивного результату.

Література

1. Бондаренко Т.Є. Визначення структури здоров'язберігаючої компетентності майбутніх викладачів біології / Т.Є. Бондаренко // Педагогічні науки:

- теорія, історія, інноваційні технології. — Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2012. — №1(19). — С. 214-223).
2. Братищенко І. В. Впровадження здоров'язбережних технологій у навчальному закладі *Електронний ресурс+. — 2012. С 4 — Режим доступу <http://teacherjournal.com.ua/>
  3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. — 449 с.
  4. Тамарская Н. В. Управление учебно-воспитательным процессом в классе (здоровьесберегающий аспект): Учебно-методическое пособие для учителя / Тамарская Н. В. Русакова С. В., Гагина М. Б. — Калининград: Изд-во КГУ, 2002. — 31 с.

ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО СТАВЛЕННЯ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я УЧНІВ: ПОЄДНАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО Й МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МАТЕМАТИКИ

Пивовар В.І.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Здоров'я маємо — не дбаємо, а
втративши — плачемо
Народна мудрість

Кожний поважаючи себе народ дбає перш за все про свій генофонд, тобто про здоров'я підростаючого покоління.

Із розвитком ІТ технологій зростає бажання дітей проводити більше часу за комп'ютерами, збільшується навантаження в школі, а це призводить до гіподинамії, порушення постави, порушення зору, тощо. За даними МОЗ, тільки 5% випускників шкіл є здоровими, 80% школярів хронічно хворі, 50% мають фізіологічні відхилення, 70% страждають нервово — психічними розладами. Замість акселерації (збільшення зросту) йде децелерація (зменшення зросту): за останні 10 років у 20 разів збільшилася кількість низькорослих. З 1000 новонароджених немовлят 800 — 900 уже мають вроджені вади розвитку. Тому в останні десятиліття проблема здоров'я в широкому розумінні відноситься до кола глобальних. Причин цього забагато, серед них соціально-економічна та екологічна кризи, недоліки в системі освіти, які зумовлюють недостатню рухову активність та психоемоційне перевантаження. [2]

У всі часи і у всіх народів здоров'я цінувалося найбільше, адже його неможливо придбати ні за які кошти. Зокрема, згідно з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН, здоров'я людини вважається єдиним критерієм доцільності й ефективності усіх без винятку видів діяльності.

Важливість цієї проблеми підкреслена і Конституцією України, де життя та здоров'я людини визнані найвищими соціальними цінностями та згідно з президентським указом «Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формуванню здорового способу життя громадян» одним із напрямків діяльності школи має бути впровадження в суспільну свідомість переваг здорового способу життя, формування національного культу соціально активної, фізично здорової та духовно багатой особистості.